

МАЦАВАЦЬ КЛЯСАВАЕ ВЫХАВАНЬНЕ ТРЭЦЯГА ПАКАДЕНЬНЯ

Даклад тав. Север'янавай „Аб рабоце сярод дзяцей“ на IX зъездзе Ўсёлкса

Дзіве систэмы

Сусветныя экономічныя крызіс у капитальстичных краінах з усёй сілай абрушываліся на дабрабыт працоўных: з кожным годам, з кожным месцам колькасць беспрацоўных едакоў у сям'і расце. З ростам рэзэрвной арміі працы стала ў наядыцаўшай ступені ўзрастатць эксплатація ўсіх пакаленій.

Капіталістыя, у пагоні за большай наядыцаўшай, учиняюць дзяцей і жанчын у вытворчасць.

Калі 10 мільёну дзяцей за ўзросце ад 7 да 15 год занята наёмнай працай у прымеславасці, сельскай гаспадарцы і падсобных галінах: са-матухія, промыслы, газеты, чыншльщицы, паштальёны і інші.

У Злучаных Штатах калі 25 тыс. дзяцей праце пад замякою ў шахтах. За год бывае 9—10 тысяч выпадкаў розных наядыцаўшай. Адзін мільён 400 тыс. дзяцей пазбаўлены магчымасці заведзанія школы.

Працоўнае законадаўства, якое існуе па ахове дзіцячай працы ў перадавых капіталістичных краінах, базуецца на систэматычнай парушацца.

Зусім іншыя становішча мы бачым у нашай краіне—у краіне будуючага соцыйлізму. Ужываныя працы дзяцей у народнай гаспадарцы, не павучалія вытворчага характеру, у нас забаронена не на словах, а на справе. Школа фабразуцу—важнейшая зьявіо на ўсёй нашай систэме адукацыі—павінна будзе сёлета ўвабраць у сябе 700 тыс. падліткаў і ў югуле ахапіц 1 мільён 200 тыс. дзяцей.

Школа сялянскай моладзі ўжо падыхае за ахопу 300 тыс. вучніў.

Увидзеные ўсёабчу, будаўніцтва, сабазувачу, сім'годак пры заводах і фабрыках пададаць такую базу пад нашу соцыйлістичную систэму адукацыі, што вытворчая праца дзяцей і падліткаў, злучана з павучаньнем, сконцэнтруе ў сібе тих ўстаноўкі, якія да алі аснова паложкі марксизму—Маркс і Энгельс—школам у соцыйлістичнай дзяржаве.

З поўным правам мы можем сказаць, што ў нашай краіне выхаваньне дзяцей аддаеша тягі ўвага, якую яны заслугуваюцца.

Узамець каставых, абслугоўваючых розныя клясы школ, мы маем адзіную політэхнічную школу для ўсіх дзяцей.

Замест дубрунага дэсьрэту аб'есце агульным абавязковым павучаньнем, якім прыкryваюць у капитальстичных краінах жудасную эксплатацію дзяцей, мы зрабілі сапраўдныя крокі да поўнага ахопу ўсіх дзяцей пачатковымі школамі.

Калі ў 1929 г. мы мелі ў фабразуце 163,3 тыс. вучніў, ды у 1930 г. мы ўжо маем 589,4 тыс. чалавек, а ў бытчыні 1931 годзе гэтая колькасць узрасце да 1.204,1 тыс.

Пролетарская дзяржава надызычайна добра разуме, што ўсе зборы культурнага ўзідзенія на масы павінны быць пастаўлены на службу соцыйлізму, і таму дзіцячая книга, кіно і рэліёф адгырываюць у нас ароматністю ролю. Наша дзіцячая книга на сусветнім рынку лічыцца лепшай па афармленію. Не, заўсёды можна тое-ж сказаць і пра яе якасць. І книга, і кіно, і радыё яшчэ вельмі павольна перабудоўваюцца ў аднаведнасці з растучымі да іх патрабаваннямі рэканструкцыйнага перыяду.

Усі наша работа, усе наша выхаваньне базіруюцца на аўтаматычнай боскесі сілы, на амаль усімі божанкі і богашукачыя, на актыўна-актыўлівым выхаванні. Весь таўшчы прынцыны соцыйлістичнага выхавання.

Шырокі рэволюцыйны ўздым у краінах капіталу выклікае зарасі бурні рост капитальстичнай актыўнасці дзяцей. У Ніячыніе нядайна прашла школыя забастоўкі, якія набілі вілікія цотынічы хактар. У Амерыцы і Кітаі 15-гадовыя хлопцы з'яўляюцца застрэльщикамі забастовак, ў цэлым шэрагу краін піонеры працујуць у падпольі.

Трэба праста сказаць, што рост політчын актыўнасці дзяцей за мяжою не знаходзіць сваёго дастатковага замацавання ў піонэрорганізацыі. У Англіі і Францыі колькасць піонераў скаранілася амаль уздаўж дзіцячай організацыі за мяжою пера-

жывае крызіс.

Перад піонэррухам СССР стаіць задача значна ўзмініць сваю увагу, сваю дапамогу і свае клонаты да піонераў, якія знаходзяцца за мяжою падноско.

У нашай краіне ёсьць дзіцячыя масавыя арганізацыі, якія ахондзівае 4.000.000 дзяцей. Гэта—арганізацыя юных піонераў.

Мы выхоў-ем дзяцей не на законах папарарадкавання вожжком і башком беспірэланія, а на конкретным узделе ў будаўніцтве, на барацьбе з соцыйлізмом. І ў гэтім мы бачым дзіця-чы міты ўсіх трох і калекціні пра-

летарыту і піонераў, комсамолу і партыі.

Абмежуючы агульным выважам, супастаўленнем вынікаў дзіцячых систэм выхаваньня: клясава-буржуазнай і клясава-пролетарскай.

Скочытам, усе буржуазныя організацыі дзяцей—непададельная частка буржуазнай дзяржавы па ўма аваньюю капіталізму, па падняволенству працоўных.

Піонэрорганізацыя—буйнейшае зьявіло ў агульной систэме пролетарскіх арганізацый краіны саветаў.

Новая мораль і яе значынне ў справе комуністичнага выхаваньня дзяцей

Таварашы, на базе новых грамадзінкі адносі мы ўтвараем новую, комуністичную мораль, уласцівую толькі клясе пролетарыту. Уладзімер Ільіч на III зъездзе комсамолу гаварыў:

„Усюкую такую моральнасць, узяту з пазнічавача, пазлічавача, разуменія, мы адмаўлем. Мы гаворым, што гэта ашукацца, што гэта надувачельства і забіванье галоў рабочых і сілян у інтэрэсах абшарникаў і кавалікі.

Мы гаворым, што наша моральнасць падпаридалася ўпачыне інтэрэсам клясава-буржуазнага пролетарыту. Наши моральнасць выводзіцца з інтэрэсаў клясавай барацьбы пролетарыту.“

„Усюкую такую моральнасць, узяту з пазнічавача, пазлічавача, разуменія, мы адмаўлем. Мы гаворым, што гэта ашукацца, што гэта надувачельства і забіванье галоў рабочых і сілян у інтэрэсах абшарникаў і кавалікі.“

Піонеры ўжо мінулага году быў працэзія першы ўзіл піонэр. Ужо на першым з'езіце піонераў разартавалі асавікі шматлікіх перамогах. Яны давялі ўсюму сівуту, што дзені савецкай краіны з'яўляюцца як толькі заўтрашні, але і сеньнешнім будаўнікамі, але і сеньнешнімі будаўнікамі савецкай краіны.

Піонеры ўжо мінулага году быў працэзія першы ўзіл піонэр. Ужо на першым з'езіце піонераў разартавалі асавікі шматлікіх перамогах. Яны давялі ўсюму сівуту, што дзені савецкай краіны з'яўляюцца як толькі заўтрашні, але і сеньнешнім будаўнікамі савецкай краіны.

Піонери ўжо мінулага году быў працэзія першы ўзіл піонэр. Ужо на першым з'езіце піонераў разартавалі асавікі шматлікіх перамогах. Яны давялі ўсюму сівуту, што дзені савецкай краіны з'яўляюцца як толькі заўтрашні, але і сеньнешнім будаўнікамі савецкай краіны.

Піонери ўжо мінулага году быў працэзія першы ўзіл піонэр. Ужо на першым з'езіце піонераў разартавалі асавікі шматлікіх перамогах. Яны давялі ўсюму сівуту, што дзені савецкай краіны з'яўляюцца як толькі заўтрашні, але і сеньнешнім будаўнікамі савецкай краіны.

Піонери ўжо мінулага году быў працэзія першы єзіл піонэр. Ужо на першым з'езіце піонераў разартавалі асавікі шматлікіх перамогах. Яны давялі ўсюму сівуту, што дзені савецкай краіны з'яўляюцца як толькі заўтрашні, але і сеньнешнім будаўнікамі савецкай краіны.

Піонери ўжо мінулага году быў працэзія першы єзіл піонэр. Ужо на першым з'езіце піонераў разартавалі асавікі шматлікіх перамогах. Яны давялі ўсюму сівуту, што дзені савецкай краіны з'яўляюцца як толькі заўтрашні, але і сеньнешнім будаўнікамі савецкай краіны.

Піонери ўжо мінулага году быў працэзія першы єзіл піонэр. Ужо на першым з'езіце піонераў разартавалі асавікі шматлікіх перамогах. Яны давялі ўсюму сівуту, што дзені савецкай краіны з'яўляюцца як толькі заўтрашні, але і сеньнешнім будаўнікамі савецкай краіны.

Піонери ўжо мінулага году быў працэзія першы єзіл піонэр. Ужо на першым з'езіце піонераў разартавалі асавікі шматлікіх перамогах. Яны давялі ўсюму сівуту, што дзені савецкай краіны з'яўляюцца як толькі заўтрашні, але і сеньнешнім будаўнікамі савецкай краіны.

Піонери ўжо мінулага году быў працэзія першы єзіл піонэр. Ужо на першым з'езіце піонераў разартавалі асавікі шматлікіх перамогах. Яны давялі ўсюму сівуту, што дзені савецкай краіны з'яўляюцца як толькі заўтрашні, але і сеньнешнім будаўнікамі савецкай краіны.

Піонери ўжо мінулага году быў працэзія першы єзіл піонэр. Ужо на першым з'езіце піонераў разартавалі асавікі шматлікіх перамогах. Яны давялі ўсюму сівуту, што дзені савецкай краіны з'яўляюцца як толькі заўтрашні, але і сеньнешнім будаўнікамі савецкай краіны.

Піонери ўжо мінулага году быў працэзія першы єзіл піонэр. Ужо на першым з'езіце піонераў разартавалі асавікі шматлікіх перамогах. Яны давялі ўсюму сівуту, што дзені савецкай краіны з'яўляюцца як толькі заўтрашні, але і сеньнешнім будаўнікамі савецкай краіны.

Піонери ўжо мінулага году быў працэзія першы єзіл піонэр. Ужо на першым з'езіце піонераў разартавалі асавікі шматлікіх перамогах. Яны давялі ўсюму сівуту, што дзені савецкай краіны з'яўляюцца як толькі заўтрашні, але і сеньнешнім будаўнікамі савецкай краіны.

Піонери ўжо мінулага году быў працэзія першы єзіл піонэр. Ужо на першым з'езіце піонераў разартавалі асавікі шматлікіх перамогах. Яны давялі ўсюму сівуту, што дзені савецкай краіны з'яўляюцца як толькі заўтрашні, але і сеньнешнім будаўнікамі савецкай краіны.

Піонери ўжо мінулага году быў працэзія першы єзіл піонэр. Ужо на першым з'езіце піонераў разартавалі асавікі шматлікіх перамогах. Яны давялі ўсюму сівуту, што дзені савецкай краіны з'яўляюцца як толькі заўтрашні, але і сеньнешнім будаўнікамі савецкай краіны.

Піонери ўжо мінулага году быў працэзія першы єзіл піонэр. Ужо на першым з'езіце піонераў разартавалі асавікі шматлікіх перамогах. Яны давялі ўсюму сівуту, што дзені савецкай краіны з'яўляюцца як толькі заўтрашні, але і сеньнешнім будаўнікамі савецкай краіны.

Піонери ўжо мінулага году быў працэзія першы єзіл піонэр. Ужо на першым з'езіце піонераў разартавалі асавікі шматлікіх перамогах. Яны давялі ўсюму сівуту, што дзені савецкай краіны з'яўляюцца як толькі заўтрашні, але і сеньнешнім будаўнікамі савецкай краіны.

Піонери ўжо мінулага году быў працэзія першы єзіл піонэр. Ужо на першым з'езіце піонераў разартавалі асавікі шматлікіх перамогах. Яны давялі ўсюму сівуту, што дзені савецкай краіны з'яўляюцца як толькі заўтрашні, але і сеньнешнім будаўнікамі савецкай краіны.

Піонери ўжо мінулага году быў працэзія першы єзіл піонэр. Ужо на першым з'езіце піонераў разартавалі асавікі шматлікіх перамогах. Яны давялі ўсюму сівуту, што дзені савецкай краіны з'яўляюцца як толькі заўтрашні, але і сеньнешнім будаўнікамі савецкай краіны.

Піонери ўжо мінулага году быў працэзія першы єзіл піонэр. Ужо на першым з'езіце піонераў разартавалі асавікі шматлікіх перамогах. Яны давялі ўсюму сівуту, што дзені савецкай краіны з'яўляюцца як толькі заўтрашні, але і сеньнешнім будаўнікамі савецкай краіны.

Піонери ўжо мінулага году быў працэзія першы єзіл піонэр. Ужо на першым з'езіце піонераў разартавалі асавікі шматлікіх перамогах. Яны давялі ўсюму сівуту, што дзені савецкай краіны з'яўляюцца як толькі заўтрашні, але і сеньнешнім будаўнікамі савецкай краіны.

Піонери ўжо міну

АУЛАДАЦЬ ВЫШЫНЯМІ КАПІТАННАГА БУДАУНІЦТВА

ПАДРЫХТОУКА ДА БУДАУНІЧАГА СЭЗОНУ ТРЕЦЯГА РАШАЮЧАГА ГОДУ ПЛЯНІВАЧАКІ ПРАХОДІЦЬ

НАДЗЫЧАЙНА МАРУДНЫМІ ТЭМПАМІ

А ВЫТВОРЧЫЯ МАНЭУРЫ НА БУДАУНІЦТВЕ, ЗА ПЛЯНІВАЧАННЕ, ЗА БАЛЬШАВІЦКІЯ ТЭМПЫ
—БАЛЬШАВІЦКАМУ РАШАЮЧАМУ ГОДУ!

**Не будаваць па-
ояў без дзівярэй**
комсамол з будауніцтва
авіен узяць шэфства
ад падрыхтоўкай да сэ-
зону 3-га году

Пытанне пасльховага выка-
ніння будауніцтва ў значайні
частцы вырашаюцца яшчэ да пачатку
будауніцтва, у значайні частцы
шэжыць ад падрыхтоўкі да будау-
чага сезона. На гэтых вучасткі
масівнай пагрозы зрыву.

Навольніцкія тэмпы працы, бас-
истомасіца і спортузізм прывялі
зрыву будаунічных прац у 1930 г.,
акалі свой адбітак на падрыхтоў-
ку будауна 3-га году пэцігодкі.
Прывядзеныя тэмпы працы не навучылі
юрократуаў з кірауніцтва.

Стары съпей на новы лад

Буйнейшая пабудова Дому ўраду
находзіцца ў крытычным станові-
шчы. Яна ёсць забытая патрэб-
ны матар'яламі і чарцякамі —
пісала "Чырвоная Зьмена" яшчэ ў
пачатку годзе. Летась дом ура-
ку пачыналі будаваць маючы
чарцяжы шостага паверху і на-
шыло чарцяжоў падвалынага і
першага паверху.

Значны пераробкі ў выніку бас-
истомасіца і падрыхтоўканаасіца
і працы, у выніку злачынства адносін
і запатрабаванага пляну будоўлі,
зрабіліся систематичай съязнай і
важкай чарцярамі відлігі на сабе-
воніт і тэны будовы. Будаваць
пакоі без дзівярэй, каб пасля „бу-
даваць дзіверы“ ці іншыя кажучы,
ламаць, іспаваць матар'ял.

А як сенсія?
Мензяржбуд дагэтуль на ве-
дзе, што ён будзе будаваць, об'ек-
ты на выніку. Гэта фактычна
зрывае ўсе прафычную працу да
сезону, не дае магчымасіць ўзяцца
за выкананне тэхнічных чарцяжоў,
а таму, калі зараз на прынціп
тэрміновых захадаў, ствараецца
захадаў.

Значны пераробкі ў выніку бас-
истомасіца і падрыхтоўканаасіца
і працы, у выніку злачынства адносін
і запатрабаванага пляну будоўлі,
зрабіліся систематичай съязнай і
важкай чарцярамі відлігі на сабе-
воніт і тэны будовы. Будаваць
пакоі без дзівярэй, каб пасля „бу-
даваць дзіверы“ ці іншыя кажучы,
ламаць, іспаваць матар'ял.

Куды відае нас такі погляд? Разва-
жаш, ці ёсьць у музыцы съяды ідэ-
олёгі і шыкі яго будзем, со да-
шэнці, на ёдзі і Пятрову пажа-
лаўры на гэтым шляху. У нашым раз-
важанні будзем выхадзіць ад супра-
шучных Пятрову погляду.

Марксісты пад зэмстам музыки
разумеюць клясавую псых-ідэолёгі-
чную накіраванасіць музычнай рэчы,
адпаведна організаваную пры дапамо-
зе състымы гукавых вобразу. У кля-
савай грамадзе засыўце будзе кляса-
вай. Раз так, дык нельга паказаць ком-
позыцію рэчы баз ідэи зместу, як
ельца пабачыць Пятрова без яго фі-
зычнага аблічча. Змест і форма адзі-
най. Пятроў і К-о насыщаюць славес-
ны брусьевер ад баз ідэйнасіць музыки
ізеля таго, каб збізброй пролетары-
тат у галіне музыки і ўзброіць яго
іракіўніка.

Весь іскравы факт зрыву працы.
Яшчэ дагэтуль не здведзены пла-
ны для пабудовы, што не дае маж-
ливасіць выкарыстаць для падрых-
тавізораў зімовых шляхі.

Будауничы комсамол павінен
узыць на бускір справу падрыхтоўкі
із будауна 3-га году пэцігодкі.
Кожны пабудове — комсамольскі
Дзяржплян. Комсамольскому Дзярж-
пляну пабудовы балое заданне —
указычыца ў справу падрыхтоўкі
да будауна, конкретным узделам
комсамолу, дасягнуць зруху.

Добры падрыхтоўкай да сезона
абвесьцім барацьбу стратам на
будауніцтве.

А. С.

Ч А М У ?

... Яна добра ведае іх хітрыкі, га — доўга. Штодзень думаець аб
Нагінаецца яшчэ ніжэй. Стружкі адным.
казытаясь нос, штоўкі... Руки глы-
бей уйраюцца ў стружкі, мацней кія, нібы так ходзіш?

— Чаму так? Чаму стружкі лёг-
шысьціцаюць, каб больш узяць. Калі
тады твар робіцца сумным,

стане вырастоўваетца і стружкі, задумым. Цяжка пазнаць чаму.

мопна сціснутыя грудзі і рукамі, Але я ведаю... Калі яна расказала,

ідуць на калідоры, як твар робіцца

сумным, задумым.

— Чаму так лёгкі? Нілужо мала
узяла? Як пустечу вясу.

Яна мопна сціскала руки, а
сціснуўшы бярэцца рукой за руку,

яшчэ мацней кісніе і цісле.

— А лёгкі, зусім лёгкі, нібы
пустечка. — Стружкі ёй на пахнучь

і на колюцца, калі яны цвёрдымі
капцамі датыкаюцца да агрубелых

прыгожых рук, яны хрусьціль і

зварочваюцца ў кольцы, тады іх

робіцца мала-мала.

Стружкі на пахнучь і сваім па-
хам не перашкаджаюць думаньці дой-

хама

струменемі съвежай нады. З'мест во-

вае піні, якай сачылася праз стары

застаў, быў буркузным. Буржуазі

патрабавала «ордер на жыцьцё». Яна

— «соль зямлі» — упіснені ў сваі сіле,

героічна і рашуча, з балдерасіці і

радасіці, як музыка кожуць — мажко-

насьцю, іша на змаганніе з праціўні-

кам. Мажконасьць часу знайшла свае

увасабленыя ў вобразах музичных

гукав. На музичных Парнас з'яў-
ляюцца такія еагі тагачаснай музыки,

які Бах, Гайдн, Моцарт, Бэдгэвэн і

інші.

Чым-жя глумачыца дое, што музы-

чны рэнанс спазніўся, адстаяў ад

жывапісу, скульптуры, літаратуры і

іншых відаў мастацтва на паўтара-два

стагодзізь?

Музичныя рэчы выконваюцца ін-

струментамі (оркестровыя, сольныя)

пад час вельмі складанымі. Тэхнічнае

удасканаленіе інструментаў засякі

непасредна ад становішча вытворчых

сіл. Вытворчы сілы ў эпоху ідэ-

насці Рафаэля, Леонардо-да-Вічы,

Эразма Рогердамскага і Рабле (XV і

XVI стагодзізь) былі непараўнаны

чым у эпоху Себастьяна Баха (1685-1750 г.). Гэтым і глумачыца тады

акальнасіць, што музичны рэнанс

быў у часе адварынні ад іншых відаў

мастацтва. Сновішча вытворчых сіл

у гэтым пару дала магчымасіць зъя-

віцца на съвет славутым скрыцкам

Страдыварыуса (1644-1736 г.), а кля-

ві-цимбаламі ператварыцца ў сучасны

рэзінію і піаніно.

Мы месі магчымасіць на конкрет-

ным матар'яле бачыць, як ад становішча

грамадзкіх, вытворчых сіл залежыць

мастацтва, а ў дынамічнай алізі з

агульнай музыкай. Такое становішча

выканвае скрыцкі мінусага, з

гэтым скрыцкі патрэбляе вартае вы-

браць і паставіць на службу нашай

раконструкцый, а дрэнае і шкоднае

выкінучы.

З гэтага кароткага агляду віда-

шо ў нас ёсьць яшчэ такія „тэорэ-

тыкі“ ад музыки, якія ёсьць право-

ўзяць у ёй сае атынавасіць настроі.

Падтрымка магчымасіць настроі.

Бах скрыцкі старую касцельную

воліфонію (шмат альсес) для фугі і

ораторы. Гэтыя формы давеў да ві-

туознай, што ало магчымасіць

выканваць вічніцу юнізму і ві-

пойніць фугі і ораторы сур'зай і

глыбокай лірыкай, пак заці пава-

га чаласка-буржуза, з новымі жа-

данінамі і імкненчымі, раней невядо-

— Сёньня може?

— Але. Спрытыны стадарскія
рукі паказваюць як траба праца-

ваць. Гудок выліхнуў людзей у
сталоўку. На іх твары палімнела

хмылька радасіць.

— Але чаму толькі ў абед? Чаму
ня ўесь дзень, каб столярам?

— Бучыць буду, добрыя дзяў-

чаты; а галоўна з ахвотай бяруц-

ца, хутка і наўчавацца.

Пытанне як звязаць іх? Іх некаль-

кі і майстэрні Мензяржбуд-яд-

аніні: Радкевіч, Мадзінскую, Пір-

шон. Некалькі год у майстэрнях

працаюць. Усё стружкі носяць...

Чаму пя столярам, калі мопна,

на-комсамольску хочац?

Загадчык аблізу...

Чаму ў стружках цвіце 18 га-

дуў узрост комсамольскі. Чаму?

